

Številka: 223-1/2020/2

Načrt kontinuiranega dela v OŠ Kajetana Koviča Radenci ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh

Vsebina načrta:

1. Namen
2. Vodenje in koordinacija
3. Osnovni elementi:
  - a) Razpored zadolžitev in odgovornosti delovno koordinacijske skupine v primeru večje obolevnosti zaposlenih in učencev z nalezljivimi boleznimi
  - b) Komunikacijska izhodišča
  - c) Zaščitni ukrepi reševanja in pomoči
  - d) Drugo
  - e) Pomembni kontakti

I. Namen

Kontinuirano načrtovanje je pomembno za zmanjševanje vpliva nalezljivih bolezni na delovanje vzgojno-izobraževalnega zavoda njegove zaposlene in udeležence ter splošno javnost.

Načrt za zagotavljanje normalnega poteka vzgojno-izobraževalnega dela je njegov najpomembnejši del in je proaktivni proces. Učinkovito načrtovanje in izvajanje proces zagotavlja:

- zmanjševanje negativnega vpliva in motenj, ki jih lahko povzročijo nalezljive bolezni na vzgojno-izobraževalno delo,
- aktivnosti in kadrovske vire, ki omogočajo delovanje vzgojno izobraževalnega procesa,
- učinkovitost organizacije, vzpostavitev dobre notranje in zunanje komunikacije (starši, lokalna skupnost, ministrstvo, javnost),
- zaščito ljudi in omejevanje širjenja infekcije ter obolevnosti v kolektivu,
- večjo zdravstveno varnost in osveščenost.

II. Vodenje in koordinacija izvajanja načrta

- Odgovoren za potek dela je ravnateljica Simona Grosman, ki jo v primeru odsotnosti nadomešča pomočnica ravnateljice Nataša Lipič.
- Delovno koordinacijsko skupino v OŠ Kajetana Koviča Radenci vodi ravnateljica. Člani skupine so: Simona Grosman, Nataša Lipič, Darko Fras, Tadeja Starčič, Vekoslav Štuhec, Silva Puklavec.
- Pomoč skupini predstavljajo nadomestni člani: Andreja Fekonja Hamler, Simon Belec, Sonja Horvat, Albina Meško.
- Delovanje zavoda je možno, če na razredni stopnji zbolijo 3 učitelji od skupno 10. Na predmetni stopnji lahko nadomestimo odsotnost 4 do 5 učiteljev. Možnost sodelovanja upokojenecv je zelo majhna oz. nična, saj bi jih s tem izpostavljali oz. ogrozili njihovo zdravje.
- V primeru večje odsotnosti zaposlenih bo predvidoma odsotno tudi večje število otrok, zato se bo delo v zavodu v vsakem primeru izvajalo.
- V primeru odsotnosti članov skupine se ti nadomestijo z vodji aktivov, ki so navedeni v tretji alineji II. točke. Če je poleg ravnateljica odsotna tudi pomočnica jo nadomešča Andreja Fekonja Hamler, nadomeščanje in skrb za združevanje razredov prevzame Andreja Fekonja Hamler.

III. Osnovni elementi načrta

a) Razpored zadolžitev in odgovornosti delovno koordinacijske skupine v primeru večje obolevnosti zaposlenih in učencev z nalezljivimi boleznimi:

- Skrbi za nemoten potek pouka, za nadomeščanja oziroma za morebitno združevanje oddelkov.
- Poskrbi za zagotovitev in delovanje izolirne sobe št. 12 na šoli.
- Poskrbi za varovanje poslopja, protokol dostopa do šole.
- Poskrbi za drugačno organiziranje prihoda otrok v šolo in iz nje.
- Poskrbi za dodatno dezinfekcijo in čiščenje prostorov.

- Poskrbi za nabavo čistilnih sredstev in zaščitnih mask.
- Skrbi za vzdrževanje in zagotavljanje delovanja podpornih služb in osnovne oskrbe z vodo, elektriko, sanitarnim materialom.
- Skrbi za zagotavljanje zadostnih zalog: hrane, vode ... .

Tabela kontaktov

Ime in priimek:	E-pošta	Telefon	Funkcija	Zadolžitve
Simona Grosman	simona.grosman@os-radenci.si	040972830	ravnateljica	ravnateljica
Nataša Lipič	natasa.lipic@os-radenci.si	031609202	pomočnica ravnateljice	koordinacijska skupina
Darko Fras	darko.fras@os-radenci.si	041838481	ROID	koordinacijska skupina
Tadeja Starčič	tadeja.starcic@os-radenci.si	031741061	tajnica	koordinacijska skupina
Slavko Štuhec	-	041930038	hišnik	koordinacijska skupina
Silva Puklavec	-		čistilka	koordinacijska skupina

Nadomestni člani:

Ime in priimek:	E-pošta	Telefon	Funkcija	Zadolžitve
Andreja Fekonja Hamler	andreja.feha@os-radenci.si	040714716	učiteljica	koordinacijska skupina
Simon Belec	simon.belec@os-radenci.si	041996751	učitelj	koordinacijska skupina
Sonja Horvat	sonja.horvat@os-radenci.si	031550463	računovodkinja	koordinacijska skupina
Albina Meško	-	041560681	čistilka	koordinacijska skupina
Pavla Karlo	-	041957902	kuharica	koordinacijska skupina

Kako poteka koordinacija:

- Ravnateljica in pomočnica seznanjata koordinacijsko skupino, obveščata starše (pisna obvestila, obvestila preko e-Asistenta, spletna zbornica), učence, lokalno skupnost, skrbita za organizacijo nadomeščanj. V primeru odsotnosti obeh nadomeščanja opravi Andreja Fekonja Hamler.
- Obveščata strokovne delavce in prilagajata načrt kontinuiranega dela dejanskim razmeram.
- Skrbita za obveščenost in prilagajanje načrta za tehnično –administrativni del (kuhinja, hišnik, čistilke, računovodkinja, tajnica).
- Razredniki in sorazredniki prenašajo ustna in po potrebi tudi pisna sporočila učencem in staršem.

V primeru odsotnosti navedenih, naloge prevzamejo nadomestni člani.

ORGANIZACIJSKA IN KADROVSKA IZHODIŠČA

- Dokler je možno pouk poteka po urniku oz. pripravljenih nadomeščanjih v skladu z letnimi pripravami in letnim delovnim načrtom.
- Ob večji odsotnosti učencev je poudarek na utrjevanju in manj na obravnavi novih snovi.
- Ob večji odsotnosti učencev in učiteljev sledi združevanje bližnjih razredov.

- V primeru širjenja nalezljivih bolezni ravnateljica razglasi in seznanila delavce in učence, da se začasno prekinijo dejavnosti, ki niso del rednega programa v soglasju z MIZŠ in lokalno skupnostjo.
- V primeru večje odsotnosti lahko za nadomeščanje zaposlimo zaposlene v CŠOD in se po pomoč obrnemo na MIZŠ.
- Na šoli so ogroženi vsi delavci, ki so v stiku z učenci in starši. Za zaščito poskrbijo delavci sami z upoštevanjem navodil o osebni higieni.
- Glede izvajanja pouka na daljavo, kombiniranega pouka v šolah in na daljavo ter drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela ravnamo v skladu z navodili pristojnega ministrstva.

VARNOST IN LOGISTIKA

- Na šoli je poskrbljeno za zadostno število umivalnikov z milom in papirnatimi brisačami. Ob umivalnike bomo namestili plakate z navodili za pravilno umivanje rok.
- Učitelji poskrbijo, da se učilnice in prostori, kjer se zadržujejo učenci, redno prezračujejo.
- Zaposleni dodatno opozarjajo učence na temeljito umivanje rok z milom pred prehranjevanjem ter po uporabi sanitarij.
- Za čiščenje prostorov in površin se uporabljajo običajna čistila in detergenti. Čisti se na način in po postopku, ki je v zavodu vpeljan. Pogosteje in temeljiteje se čisti površine, ki se jih učenci in zaposleni pogosteje dotikajo z rokami (kljuke, tipkovnice, miške, ograde, sanitarije, mize idr.). Ob večjem številu obolelih se te površine čistijo z razkužilnimi čistilnimi sredstvi.
- Ravnateljica po potrebi razporedi delo čistilk tako, da zagotovi čiščenje tudi v dopoldanskem času.
- Čistilka skrbi, da je na voljo enomesečna zaloga zaščitnih sredstev.

Kako ravnati ob pojavu nalezljivih bolezni?

Za preprečevanje nalezljivih bolezni je najpomembnejše:

- osebna higiena,
- higiena na straniščih,
- preskrba s higiensko neoporečno pitno vodo in hrano,
- pravilna priprava hrane in shranjevanje,
- higiensko odstranjevanje odpadkov,
- uničevanje mrčesa in glodavcev.

Ostali ukrepi, ki pripomorejo k preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni:

- pravilno umivanje rok,
- ustrezna higiena kašlja,
- ustrezno prezračevanje prostorov,
- gibanje na prostem.

Ob večjem številu obolelih ravnateljica razglasi, da se začnejo upoštevati posebni varnostni ukrepi, ki so vsakokratno usklajeni z navodili NIJZ, pristojnega ministrstva, Občine Radenci:

- V šolo smejo vstopati le učenci, delavci šole in drugi obiskovalci po predhodni najavi in ob upoštevanju ukrepov.
- Starši ne smejo vstopati v učilnice.
- Ob vstopu v šolo in na mestih, kjer ni možnosti za umivanje rok z milom, se namesti razkužilnik, kjer si vsi, ki vstopajo v šolo, razkužijo roke.
- Material, ki ga dostavljajo zunanje službe, prevzamejo zaposleni v šoli ob vходу v šolo.
- Kuhinja začasno preneha s pripravo in razdeljevanjem kosil zunanjim odjemnikom.
- V primeru večjih težav se zagotavlja šolska malica, ostali obroki se prilagodijo možnostim.
- Drugi ukrepi, ki so odvisni od povzročitelja nalezljivih bolezni, pogoje, ki so potrebni za njen pojav in širjenje, ocene tveganja, števila obolelih prebivalcev Slovenije ter kapacitet, ki so na voljo za izvajanje ukrepov preprečevanja širjenja in obvladovanja nalezljivih bolezni.

O vsakem zgoraj zapisanem ukrepu odloča ravnateljica posebej in sproti.

V primeru večjega števila obolelih in hitrega širjenja nalezljivih bolezni delavci šole lahko oz. morajo uporabiti zaščitne maske in druga priporočena zaščitna sredstva. Enako lahko šola zahteva od obiskovalcev. Odločitev o uporabi posebnih zaščitnih sredstev sprejme ravnateljica oz. njena namestnica oz. ravnamo v skladu z priporočili NIJZ in pristojnih služb.

Pomembnejši koraki ob razglasitvi epidemije:

- Usklajeni so z navodili, ukrepi pristojnih služb, ministrstev, NIJZ, lokalne skupnosti.
- Priprava navodila zaposlenim ter odrejanje načina opravljanja njihovega dela (tajnica po potrebi pripravi sklepe, s katerimi se odredi delo na domu). Navodila pripravi ravnateljica oz. namestnica.
- Kadrovska razporeditev za izvajanje ključnih nalog.
- Po potrebi uvedba dežurne službe.
- Obvestila in navodila udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa (ravnateljica, tajnica, učitelji, razredniki, drugi strokovni delavci).

UKREPI PRI UČENCIH ZBOLELIH ZA NALEZLJIVIMI BOLEZNIMI

- Če učenec zboli, ne hodi v šolo. Starši so dolžni o tem takoj obvestiti šolo.
- Če otrok zboli v šoli, učitelj takoj obvesti starše, ki pridejo čim prej ponj.
- Otrok na starše počaka v prostoru št. 12 v spremstvu svetovalne delavke ali ravnateljice. Če koga izmed naštetih ni, z učencem počaka delavec, ki je v tistem trenutku na razpolago.. Obolel otrok in zaposleni morata nositi zaščitno masko, maske bodo shranjene v prostoru za izolacijo.
- Otrok iz šole izstopi skozi glavni vhod.
- Ob primernem vremenu otrok v spremstvu zaposlenega počaka zunaj v učilnici v naravi.

UKREPI PRI ZAPOSLENIH ZBOLELIH ZA NALEZLJIVIMI BOLEZNIMI

- Zaposleni, ki zbolijo, ostanejo doma in o tem obvestijo ravnateljico.
- Če zaposleni zbolijo na delovnem mestu, o tem obvestijo ravnateljico in zapustijo delovno mesto.
- O bolezni in nadaljnjih ukrepih se posvetujejo z izbranim zdravnikom in sporočijo v šolo predviden čas odsotnosti.
- Zaposleni, ki so bili v stiku z bolnim otrokom in niso zboleli, svoje delo opravljajo naprej kot običajno.
- Zaposleni, ki so bili v stiku z bolno osebo v domačem okolju in niso zboleli, svoje delo opravljajo naprej kot običajno.
- Nosečnice se o tveganjih v zvezi z nalezljivimi boleznimi na delovnem mestu in nadaljnjih ukrepih posvetujejo z izbranim ginekologom in morebitno odsotnost sporočijo v šolo. Prav tako se o tveganjih in ukrepih posvetujejo zaposleni s kroničnimi boleznimi.

V primeru pojava večjega števila med seboj povezanih primerov okužbe z nalezljivimi boleznimi v kratkem časovnem obdobju ravnateljica ali namestnic obvesti regionalnega epidemiologa, ki bo ocenil razmere in podal nadaljnja navodila.

Ob razglasitvi epidemije nalezljivih bolezni ravnamo v skladu z navodili pristojnih ministrstev, NIJZ, strokovnih institucij in v skladu z načrtom lokalne skupnosti - Občine Radenci.

Finance

Dodatna finančna obremenitev zaradi preprečevanja okužb z nalezljivimi boleznimi bo predvsem zaradi dodatnega nakupa dezinfekcijskih sredstev, zaščitnih mask in drugih zaščitnih sredstev za osebno in skupinsko zaščito, zaradi potreb po nadomeščanju odsotnih delavcev ter sredstev v zvezi s stroški izvedbe ukrepov.

b) Komunikacijska izhodišča

Obveščanje:

V primeru širjenja nalezljivih bolezni je velika verjetnost povečane zaskrbljenosti in prisotnosti strahu med zaposlenimi. Priporočene poti za obvladovanje nepotrebne, s strahom povzročenega izostajanja od dela ter povečane negotovosti zaposlenih so naslednje:

- Načrt kontinuiranega dela se pošlje vsem strokovnim in administrativnim delavcem preko e-Asistenta, se objavi na oglasni deski v zbornici šole in v spletni zbornici ter se preda v tiskani obliki hišniku, kuhinji in čistilkam.
- Koordinacijska skupina seznanj vseh tehnične delavce z njihovimi zadolžitvami.
- Koordinacijska skupina objavi seznam vseh potrebnih notranjih in zunanjih kontaktov.
- Koordinacijska skupina poskrbi za zgodnje in periodično obveščanje vseh zaposlenih o spremembah situacije in kako zavod obvladuje situacijo.
- Predstavitev načrta pripravljenosti zavoda na okužbo z nalezljivimi boleznimi učencem in staršem učencev z objavo na spletni strani šole.
- Koordinacijska skupina obvesti Zdravstveni dom Gornja Radgona in Nacionalni inštitut za javno zdravje, enota Murska Sobota o izbruhu nalezljivih bolezni.

NAČRT OBVEŠČANJA v primeru pojava epidemije/pandemije

- Če učenec zboli, ne hodi v šolo. Starši so dolžni o tem takoj obvestiti šolo.
- Če otrok zboli v šoli, učitelj takoj obvesti starše, ki pridejo čim prej ponj.
- Otrok na starše počaka v garderobi ob varstvu hišnika, računovodje ali tajnice v dopoldanskem času in v spremstvu čistilke v popoldanskem času. Če koga izmed naštetih ni, z učencem počaka delavec, ki je v tistem trenutku na razpolago.. Obolel otrok in zaposleni morata nositi zaščitno masko, ki bodo shranjene v prostoru za izolacijo.
- Otrok iz šole izstopi skozi glavni vhod.
- Ob primernem vremenu otrok v spremstvu zaposlenega počaka zunaj v učilnici v naravi.

Starši so dolžni šolo obvestiti o okužbi otroka z nalezljivo boleznijo.

Obveščeni zaposleni o tem takoj seznanj ravnateljico ali pomočnico ravnateljice.

Kontakt ravnateljice: 02 566 96 51

O okužbi v zvezi s koronavirusom se posvetujemo na sledečih naslovih:

Zdravstveni dom Gornja Radgona tel.: 02/564 86 00	Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Murska Sobota tel.: 02/530 21 12 fax.:02/530 21 11 dr. Teodora Petraš dr.med., spec. epidemiolog e-naslov: teodora.petras(at)nijz.si
Zdravstveni dom Gornja Radgona Šolska zdravnica: Martina Mlaker, dr. med., spec. pediater 02/564 86 33	Nacionalni inštitut za javno zdravje Ljubljana Telefon: +386 1 2441 400 Faks: +386 1 2441 447 E-pošta: info@nijz.si
Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Maribor 02 45 00 100, 02 45 00 180 asist. Zoran Simonović, dr. med. spec., e naslov: zoran.simonovic(at)nijz.si	Zdravstveni dom Murska Sobota 02 534 1 327, v času dežurstva pa številka 02 512 3 804
Ravnatelj šole o potrjenem primeru covid-19 in o morebitnem delnem zaprtju šole seznanj Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport preko PORTAL-a VIZ »COVID-19 STANJE NA VIZ ZAVODIH in ravna v skladu s priporočili in navodili Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje Murska Sobota tel. 02 5302 112 (Teodora Petraš, dr.med., spec. epidemiolog, e naslov: teodora.petras@nijz.si	

Za dodatne informacije za splošno javnost, navodila in pojasnila se lahko posvetujemo tudi s strokovnjakom z NIJZ na telefonski številki **031 646 617 in 031 619 118**, vsak dan med **9.00 in 17.00 uro**.

Klicni center za informacije o koronavirusu med 8.00 in 20.00: 025302112

Za vsa dodatna vprašanja s področja izobraževanja, znanosti, športa in mladine ostaja odprt elektronski naslov vprasanja.mizs@gov.si.

Obvestimo tudi lokalno skupnost, župana Občine Radenci g. Romana Leljaka.

V primeru potrjene okužbe osebe v naši instituciji bo epidemiolog NIJZ vzpostavil stik z nami in nam dal natančna in jasna navodila glede nadaljnjih postopkov in predvidenih ukrepov.

STIKI Z JAVNOSTJO: Sporočamo objektivno, jasno.

Vrstni red odgovornih za stike z javnostjo s strani OŠ Kajetana Koviča Radenci:

- V primeru odsotnosti ravnateljice je zaporedje zaposlenih, ki jo nadomeščajo sledeče: (1. nadomeščanje), pomočnica ravnateljice Nataša Lipič, (2. nadomeščanje) razredničarka 1. a razreda Andreja Fekonja Hamler, (3. nadomeščanje) učitelj zgodovine Simon Belec.

MIZŠ se celovito odziva, usklajuje in zagotavlja podporo zavodom. Pri novinarskih vprašanjih in komunikaciji z mediji se nemudoma obrnite na Službo za odnose z javnostmi MIZŠ (soj.mizs@gov.si), ki bo odgovorna za usklajevanje tovrstne komunikacije.

OBVEŠČANJE IN KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Če je možno, teče ustno v živo. Če ne more teči v živo, lahko teče preko telefonov, video konferenc, elektronske pošte znotraj e-Asistenta oz. preko naslovov, ki so jih zaposleni podali za komuniciranje.

Ravnateljica oz. pooblaščen oseba zaposlene obvešča predvsem o izvajanju prednostnih nalog, organizaciji dela (temeljne naloge, varnost na delovnem mestu, delo od doma oz. kombinacija, razporeditve delavcev, kontaktne osebe idr.)

c) Zaščitni ukrepi reševanja in pomoči

Osebni zaščitni ukrepi zajemajo ukrepe osebne zaščite, ki jih izvajajo zaposleni samostojno in vzajemne zaščitne ukrepe, ki jih izvajajo zaposleni v sodelovanju in po navodilih drugih organizacij.

Na NIJZ se po potrebi obrnemo na odprti telefon za prebivalstvo, ki nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh. NIJZ vsa navodila in priporočila o nalezljivih boleznih pri ljudeh objavlja tudi na svoji spletni strani (www.nijz.si).

Za določitev splošnih in posebnih zdravstvenih ter drugih posebnih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh je zadolžen NIJZ in njegove območne enote.

Zaposleni v OŠ Kajetana Koviča so dolžni v primeru epidemije oz. pandemije nalezljivih bolezni ravnati v skladu z navodilih odgovornih oseb.

Navodila in usmeritve zaposlenim ob razglasitvi epidemije oz. pandemije se objavijo v spletni zbornici OŠ Kajetana Koviča Radenci in se jim posredujejo po e-Asistentu.

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe zaposlenih za preprečevanje in ublažitev posledic epidemije oziroma pandemije nalezljivih bolezni za njihovo zdravje in življenje z:

- doslednim umivanjem rok in higienskimi ravnanjem ob kašljanju in kihanju,
- razkuževanjem rok, bivalnih prostorov, kljuk, računalnikov itd.
- samo izolacijo v primeru nalezljivih bolezni,
- pravilnim ravnanjem z živili in pravilno pripravo hrane,
- izogibanjem stika z bolnimi živalmi,
- primerno obleko, obutvijo in uporabo ustrezne varovalne opreme in posebnih zaščitnih sredstev.

SEZNANITEV:

- Ravnateljica pripravi Načrt kontinuiranega dela v OŠ Kajetana Koviča Radenci v času okužb z nalezljivimi boleznimi in ga posreduje zaposlenim (preko e-Asistenta, oglasna deska v zbornici, spletna zbornica, osebna vročitev).
- Ravnateljica objavi Načrt kontinuiranega dela v OŠ Kajetana Koviča Radenci v času okužb z nalezljivimi boleznimi na spletni strani ter tudi osnovne informacije o preprečevanju širjenja.
- Ravnateljica predstavi Načrt kontinuiranega dela v času okužb z nalezljivimi boleznimi na seji učiteljskega zbora v tekočem šolskem letu in ga po potrebi dopolnjuje v sodelovanju s koordinacijsko skupino.

- Ravnateljica ali razrednik pripravi obvestilo za starše, ki ga razredniki razdelijo učencem, da ga odnesejo domov staršem. Ravnateljica ali razrednik obvestilo pošlje tudi staršem preko e-Asistenta.
- Ravnateljica in razredniki seznanijo učence in zaposlene s sledečim: (znaki okužbe z nalezljivimi boleznimi, ravnanje v primeru okužbe, poudarek pa bo na ravnanjih, ki prispevajo k preprečevanju okužbe z nalezljivimi boleznimi).
- Učitelji se pri pouku z učenci pogovorijo o znakih okužbe z nalezljivimi boleznimi, ravnanju v primeru okužbe ter predvsem demonstrirajo pravilno umivanje rok ter higieno ob kašljanju in kihanju ter predajo druga priporočila za preprečevanje okužbe, ki so objavljena na spletni strani NIJZ.
- Učitelji v učilnicah namestijo letake z informacijami o umivanju rok ter o higieni ob kašljanju in kihanju.
- Ustne informacije staršem in učencem posredujejo razredničarke ali sorazredniki, če so razredničarke odsotne.

c) Drugo

- Načrt se mora stalno obnavljati, dopolnjevati in preizkušati.
- Preučiti je treba vse možne nevarnosti za zdravje zaposlenih, učencev in otrok.
- Zagotoviti je treba razpoložljivost ključnih oseb za nemoteno izvajanje tega načrta.
- Zagotoviti je treba podporo s strani zaposlenih.
- Ta načrt mora biti shranjen na varnem mestu, kopije pa javno objavljene.
-

VZDRŽEVANJE NAČRTA DEJAVNOSTI

Za vzdrževanje načrta je odgovorna ravnateljica in imenovana koordinacijska skupina. Vzdrževanje pomeni njegovo ažuriranje, dopolnjevanje in spreminjanje nalog in rešitev v načrtu (vzdrževanje podatkov odgovornih oseb, dopolnjevanje načrta zaradi sprememb zakonodaje, spremembe podatkov, ocene ogroženosti).

č) Pomembni kontakti

Zdravstveni dom Gornja Radgona tel.: 02/564 86 00	Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Murska Sobota tel.: 02/530 21 10 fax.:02/530 21 11 dr. Teodora Petraš dr.med., spec. epidemiolog e-naslov: teodora.petras(at)nijz.si
Zdravstveni dom Gornja Radgona Šolska zdravnica: Martina Mlaker, dr. med., spec. pediater 02/564 86 33	Nacionalni inštitut za javno zdravje Ljubljana Telefon: +386 1 2441 400 Faks: +386 1 2441 447 E-pošta: info@nijz.si
Ravnatelj šole o potrjenem primeru covid-19 in o morebitnem delnem zaprtju šole seznaniti Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport preko PORTAL-a VIZ »COVID-19 STANJE NA VIZ ZAVODIH in ravna v skladu s priporočili in navodili Območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje Murska Sobota tel. 02 5302 112 (Teodora Petraš, dr.med., spec. epidemiolog, e naslov: teodora.petras@nijz.si	

PRILOGE:

- 1. VRSTA, OBLIKA IN ZNAČILNOSTI NALEZLJIVIH BOLEZNI**
- 3. NAVODILA ZA UKREPANJE V PRIMERU NALEZLJIVIH BOLEZNIH, EPIDEMIJI IN PANDEMIJI**

VRSTA, OBLIKA IN ZNAČILNOSTI NALEZLJIVIH BOLEZNI

Nalezljive bolezni povzročajo patogeni organizmi, kot so bakterije, virusi, zajedavci, glive in plesni, ki se prenašajo po zraku, s hrano in vodo ter z neposrednim stikom ali posredno, prek predmetov in površin. Nastanek in razvoj bolezni povzročajo pri živalih in človeku. Prenasajo se s človeka na človeka ali z živali na človeka. Nalezljiva bolezen je posledica interakcije med biološkim agensom, gostiteljem in okoljem. Pogoji za začetek procesa so ustrezna izpostavljenost kužnemu agensu, skupek dejavnikov v okolju, ki omogočajo razvoj bolezni, in sprejemljiv gostitelj. Možnosti, da se nalezljiva bolezen širi v populaciji, so odvisne od verjetnosti prenosa med okuženo in dovzetno osebo, frekvence stikov v populaciji, od trajanja infektivnosti in deleža oseb v populaciji, ki so še imune oziroma neodzivne na okužbo.

Ločimo med okužbo in boleznijo. Okužba je posledica stika občutljivega gostitelja z morebitnim patogenim mikroorganizmom. Vir za večino okužb človeka je drug človek pa tudi živali in neživo okolje, kar pomeni, da je izpostavljenost občutljivega posameznika okuženemu človeku ali živali oziroma okolju najpomembnejši dejavnik za pojav okužbe. Bolezen je eden izmed mogočih izidov okužbe, njen razvoj pa je odvisen tako od virulence agensa kot od dovzetnosti gostitelja.

Viri in poti širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Nalezljive bolezni se širijo, kadar obstajajo pogoji za prenos mikroorganizma in se okužba lahko prenaša na dovzetne osebe. Okužbe se lahko pojavljajo množično, in sicer v obliki izbruhov, kopičenj, epidemij oziroma tudi pandemij.

Izbruh je pojav več primerov nalezljive bolezni kot pričakovano na določenem območju, v določenem časovnem obdobju in v določeni skupini ljudi

Epidemija nalezljive bolezni je pojav nalezljive bolezni, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih oseb presega običajno stanje in je zato potrebno takojšnje ukrepanje.

Pandemija je pojav posamezne nalezljive bolezni, ki se v obliki epidemij pojavlja v več regijah, državah in celinah. Pandemija se pojavi, ko povzročitelj nalezljive bolezni, ki je do tedaj krožil med prebivalstvom, postane sposoben okužiti veliko število ljudi, se širiti med ljudmi zaradi nizke ali neobstoječe odpornosti in povzroči bolezen pri večini okuženih.

Vir okužbe je oseba ali žival, iz katere kužni agens pride neposredno ali posredno na gostitelja.

Poti prenosa nalezljive bolezni

Nalezljive bolezni se lahko prenašajo:

☒ z neposrednim prenosom: neposredni stik (spolno prenesene bolezni, influenza), kapljični prenos (meningokok, ošpice) in prenos iz matere na plod,

☒ s posrednim prenosom po zraku: prašni delci (ošpice), z okuženo vodo in hrano (hepatitis A), ob stiku s predmeti ter z vektorji oziroma prenašalci (klopi, komarji).

Skupine bolezni glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa

Glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa se nalezljive bolezni delijo v naslednje skupine:

- *črevesne* (nalezljive driske, griža, hepatitis (nalezljiva zlatenica), trebušni tifus, paratifus, otroška paraliza, kolera in okužbe s črevesnimi zajedavci)
- *respiratorne* (angina, gripa, pljučnica, tuberkuloza, meningitis, škrlatinka, ošpice, mumps, rdečke, norice, oslovski kašelj in davica),
- *zoonoze* (steklina, mikrosporija, bolezni, ki jih povzročajo zajedavci (toksokariaza, trakuljavost) slinavka, vranični prisad, salmoneloza, kampilobakterioza in jersinioza),

- *bolezni kože in sluznic* (garje, herpes, gnojne okužbe kože ter glivične okužbe kože in nohtov, sifilis, gonoreja, aids, klamidoze, hepatitis B in C),
- *transmisivne* (pegavica, povratna mrzlica, rumena mrzlica, denga, malarija, borelioza in klopni meningoencefalitis),
- *bolezni, ki se prenašajo s krvjo* (aids, hepatitis B in hepatitis C).

Možen potek in pričakovan obseg pojavljanja nalezljivih boleznih pri ljudeh

Nalezljive bolezni, ki se lahko v Sloveniji pojavijo kot posamezni primeri ali v obliki izbruhov, so:

- driska, in sicer različnih povzročiteljev (bakterije, virusi, paraziti), zlasti pri ranljivi populaciji (otroci, ostareli, vojaki, turisti, zdravstveno osebje),
- okužbe s hrano in vodo,
- zoonoze,
- legioneloza (hoteli, razpršilci vode, klimatski stolpi, vodometi, bolnišnično okolje),
- oslovski kašelj, norice, ošpice in mumps, meningitis, borelioza,
- stafilokokne okužbe (domače in bolnišnično okolje, oddelki za novorojenčke ter kirurški oddelki),
- streptokokne okužbe – angina (otroci, v vojašnicah in bolnišnicah),
- okužbe, ki jih povzročajo virusi influence, respiratorni sincicijski virus in drugi povzročitelji akutnih okužb dihal.

Število zbolelih je odvisno od številnih dejavnikov, med njimi od vrste mikroba, deleža neimunih prebivalcev, načina širjenja bolezni itn.

V Sloveniji lahko pričakujemo predvsem:

- **pojavnost nalezljivih boleznih pri ljudeh (epidemija ali pandemija) večjega obsega**

V današnjem času se človeštvo spopada s porajajočimi se nalezljivimi boleznimi, katerih incidenca narašča ali pa predstavlja tveganje za porast bolezni v prihodnje. To so nove bolezni, ki jih povzročajo novoodkriti mikroorganizmi (SARS, ebola, novi koronavirus (SARS, CoV, MERS-CoV), nove nalezljive bolezni, ki nastanejo zaradi spremembe poznanih mikrobov (pandemska influenza AH1N1 iz leta 2009, aviarna influenza AH7N9), znane nalezljive bolezni, ki se širijo na nova zemljepisna območja (denga, West Nile (virus zahodnega Nila), čikungunja), že znane bolezni, ki postanejo ponovno problem zaradi odpornosti na zdravila (tuberkuloza, meningokokni meningitis), bolezni, ki so povezane z zaužitjem hrane, bolezni, ki so povezane s preskrbo z nekakovostno pitno vodo, ali bolezni, ki se znova pojavijo zaradi prenehanja izvajanja javnozdravstvenih ukrepov (bolezni, proti katerim cepimo, na primer ošpice in otroška paraliza). Posebno vrsto nevarnosti predstavlja namerno oziroma nenamerno širjenje bioloških agensov (antraks, koze itn.).

Pojavnost epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh ni le pomembna javnozdravstvena težava, temveč tudi širša družbena težava, v izjemno veliki razsežnosti pojava pandemije namreč lahko zbolijo 25 – 45 odstotkov populacije. Množični izbruh nalezljive bolezni lahko spremlja tudi visoka stopnja umrljivosti.

- **pojavnost nalezljivih boleznih pri ljudeh (izbruh ali epidemija) kot posledico naravne ali druge nesreče**

Ob naravnih in drugih nesrečah se lahko zelo hitro poslabšajo osnovne življenjske razmere, zato je posledično višje tveganje za pojav in širjenje nalezljivih bolezni pri ljudeh predvsem ob potresih, poplavah, nevarnih boleznih pri živalih, nesrečah z nevarnimi snovmi, terorističnih napadih... Ob tovrstnih nesrečah poteka ukrepanje skladno z načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo, glede na razmere (potres, poplava). V primeru sočasnega pojava nalezljive bolezni pa aktivnosti odziva na nalezljivo bolezen vodi in usklajuje minister pristojen za zdravje.

Za primer pandemije gripe je pripravljen nacionalni načrt pripravljenosti na pandemijo gripe na področju zdravstva, v katerem so opisane in predvidene aktivnosti za učinkovito ukrepanje zdravstva za omejevanje širjenja virusa in zmanjšanje vpliva pandemije gripe na obolevnost in umrljivost prebivalstva ter sodelovanje z drugimi resorji in službami. Dostopen je na spletni strani Ministrstva za zdravje (<http://www.mz.gov.si>).

Ministrstvo za zdravje je izdelalo **Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemijo/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji**.

Poleg nalezljivih bolezni obstajajo tudi številne druge nevarnosti za zdravje pri ljudeh, ki lahko zaradi svojega obsega ali resnosti ogrozijo zdravje ljudi. Med take nevarnosti sodijo tudi dogodki, povezani s hrano oziroma krmo.

Verjetnost nastanka verižnih nesreč

Nalezljive bolezni pri ljudeh niso le pomembna javnozdravstvena težava, temveč tudi širša družbena težava, zaradi katere lahko pride do okrnitve izvajanja javnih in za javnost pomembnih storitev, nad raven običajne zmogljivosti zdravstva se lahko poveča število hospitaliziranih, vključno s številom hospitaliziranih na intenzivnih oddelkih ter umrljivost prebivalcev. Pojav nalezljivih bolezni lahko povzroči večjo odsotnost od pouka, z dela in v transportnem sistemu ter drugih službah, na primer v zdravstvu, šolstvu, policiji, vojski, socialnem varstvu, preskrbi s hrano in drugih javnih in za javnost pomembnih storitvah gospodarstvu, kar ima lahko velik vpliv na vsakdanje življenje in poslovanje ter na nacionalno in globalno ekonomijo. V času pojavljanja nalezljivih bolezni se zelo povečajo obiski v zdravstvenih ambulantah in potrebe po sprejemu v bolnišnice. Delovanje celotnega zdravstvenega sistema bo močno oteženo, saj se lahko pričakuje tudi večja obolevnost med zaposlenimi v zdravstvenem sistemu, povečajo se tudi potrebe po socialnovarstvenih storitvah na domu in v institucionalnem varstvu.

Sklepne ugotovitve

Pojav nalezljive bolezni je realna grožnja, ki predstavlja veliko obremenitev vseh sektorjev družbe, s poudarkom na zdravstvenem sistemu.

Nalezljiva bolezen se lahko širi zelo hitro in v valovih, dolžino in trajanje vsakega vala ni vedno mogoče napovedati in je lahko povezana z visoko stopnjo obolevnosti in umrljivosti.

Obseg nalezljive bolezni in starostne skupine, ki jih bo pandemija najbolj prizadela, ni mogoče vnaprej predvideti.

Pojav epidemije ali pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh ima lahko:

- **politični vpliv:** socialni nemiri, nezadovoljstvo prebivalcev;
- **socialno-varnostni vpliv:** slabši ekonomski položaj prebivalcev in preskrba s hrano, vodo, zdravili ter drugimi dobrinami, kar lahko pripelje do socialnih nemirov. Povečano povpraševanje po dobrinah ima za posledico dvigovanje cen dobrin. Povečano je družbeno breme zaposlenih, pojavijo se lahko ropi zdravil ali zaščitne opreme, osnovnih življenjskih dobrin in premoženja ter ponoreni zdravil in zaščitne opreme;
- **ekonomski vpliv z gospodarsko in ekonomsko škodo:** na eni strani pomanjkanje delovne sile, na drugi strani pa povečanje brezposelnosti zaradi zmanjšane obsega proizvodnje v industriji, kmetijstvu in pri trgovanju, kar vpliva na bruto domači proizvod;

- **vpliv na kakovost bivanja in družbeno vključenost prebivalstva:** prenehanje izvajanja kulturnih dogodkov in drugih dejavnosti kulture vpliva ne samo na poslabšanje ekonomskega položaja tistih prebivalcev, ki se poklicno ukvarjajo s kulturo ali sodelujejo pri izvajanju kulturnih dejavnosti, temveč ima tudi širše družbene posledice, vključno z zadovoljevanjem socialnih, kulturnih in duhovnih potreb državljanov.

Za učinkovito spopadanje z nalezljivo boleznijo je treba zagotoviti:

- hitro prepoznavanje pojava nalezljive bolezni,
- takojšnje ukrepanje ob pojavu epidemije,
- učinkovito izvajanje ukrepov za omejitev širjenja okužbe,
- učinkovito delovanje zdravstvenega sistema in
- prilagoditev celotne družbe za delovanje v razmerah epidemije/pandemije.

PRILOGA 2

NAVODILA ZA UKREPANJE V PRIMERU NALEZLJIVIH BOLEZNIH, EPIDEMIJI IN PANDEMIJI

Kako zmanjšamo tveganje za okužbo

Z rednim umivanjem rok

- roke si vsaj 20 sekund temeljito umivamo z milom in speremo s toplo vodo.
- roke obrišemo s papirnato brisačo in z njo zapremo pipo.

Kadar nimamo možnosti umivanja rok lahko uporabimo robčke z alkoholnim razkužilom.

Pogosto si z milom vsaj
20 sekund umivamo roke.

Z rokami se čim manj se dotikamo oči, nosu in ust

Z rokami se ne
dotikamo oči,
nosu in ust.

Pravilno umivanje rok z vodo in milom

Roke zmočimo in z milom pokrijemo celotno površino rok

Drgnemo dlan ob dlan, desno dlan z levim hrbtiščem in med prsti 15-20 sekund

Roke dobro speremo s toplo vodo

in obrišemo s papirnato brisačo za enkratno uporabo. Pipo zapremo s pomočjo brisače, ne da bi se dotaknili površine pipe.

Higiena kašlja

Ob kašljanju in kihanju:

- usta ali nos prekrijemo s papirnatim robčkom, ki ga takoj po uporabi varno odvržemo v najbližji koš. če papirnatega robčka nimamo, kihujemo ali zakašljamo v zgornji del rokava.

Ko kašljamo ali kihamo, vedno uporabimo papirnat robček in ga takoj odvržemo v smeti.

Kaj storimo, ko zbolimo

če ste bolni ali sumite, da ste okuženi z novim virusom gripe:

- * Omejite stike z drugimi ljudmi,
- * Ostanite doma,
- * Po telefonu pokličite svojega izbranega zdravnika,
- * Upoštevajte navodila za nego na domu.

Če pri sebi opazimo bolezenske znake pandemske gripe, ostanemo doma in pokličemo osebnega zdravnika.

Kaj storimo ko zbolimo in ostanemo doma

Počivamo in uživamo zadosti tekočine (vodo, čaj, druge tople ali hladne napitke)

Pogosto prezračujemo bivalne prostore.

Po potrebi jemljemo zdravila za znižanje previsoke telesne temperature.

Nadležen in suh kašelj zmanjšajo s sirupi ali tabletami proti kašlju.

Kapljice za nos nam bodo olajšale dihanje in izboljšale počutje.

Pozorni moramo biti na poslabšanja zdravstvenega stanja:

Nosečnice in bolniki, ki imajo sladkorno bolezen, astmo, kronični obstruktivni bronhitis, bolezn srca in ožilja, naj se ob prvih bolezenskih znakih ali poslabšanju osnovne bolezni takoj posvetujejo s svojim zdravnikom.

Ob znakih poslabšanja bolezni se takoj posvetujmo z zdravnikom!

vir:https://www.google.si/search?q=navodila+za+pravilno+umivanje+rok&biw=1680&bih=904&tbm=isch&imgil=1I9vPQk9ACuzpM%253A%253BXgG7-rCrPkhqGM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.os-tolmin.si%25252Findex.php%25253Fpage%2525253Daktualno_novica%25252526id%2525253D352&source=iu&pf=m&fir=1I9vPQk9ACuzpM%253A%252CXgG7-rCrPkhqGM%252C_&usg=__XOtQ9VuqS8r9pEUPPf_vLR_TFTQ%3D&ved=0ahUKEwjcsqTO2I7OAhVFVhQKHWzqDXUQyjciNA&ei=RRCWV5z8IMWVsUezUt6gH#imgrc=1I9vPQk9ACuzpM%3A